

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/798/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712215384
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7712215384.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 19C/142/2012-30 z 30.6.2014 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poukázal na to, že žalobca sa v danej veci žalobou domáhal proti žalovanému náhrady majetkovej škody 4 166,62 € a nemajetkovej ujmy 833,32 €, čo odôvodnil tým, že ako oprávnený navrhol vykonať pre svoju pohľadávku exekúciu a exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 19.9.2011 a to zamietavým rozhodnutím, hoci pre takéto zbytočné prieskumy neexistoval žiaden dôvod. Zo spisu 5C/137/2012 Okresného súdu Michalovce zistil, že žalobca sa žalobou z 27.9.2012 domáha proti žalovanému náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu v exekučnej veci Ex 8062/2011, 2Er/419/2011 (totožnej spisovej značky ako v prejednávanej veci) proti povinnému D. R.. Citoval § 83 a § 103 O.s.p. a konanie zastavil z dôvodu, že o tej istej veci už prebieha konanie vedené pod sp.zn. 5C/137/2012, ktoré nebolo ešte právoplatne skončené.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Okrem iného namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods.2 písm.a/ v spojení s § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p.). Uviedol, že dňa 27.9.2012 podal žalobu, v ktorej navrhoval, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť mu nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Michalovce v exekučnej veci Ex/8062/2011, keď nesprávny úradný postup súdu spočíval v tom, že vykonával opätovné posúdenie práva veriteľa na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup. V ten istý deň podal aj ďalšiu žalobu, ktorou tiež žiadal priznať nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu v odlišnej výške, než vo veci uvedenej vyššie a to tiež z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu vo veci Ex/8062/2011, v ktorom prípade však nesprávny úradný postup súdu spočíval v tom, že nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti. Z uvedeného je podľa neho zrejmé, že v konaní 5C/137/2012 uplatňuje celkom iný nárok, než v konaní 19C/142/2012 a namieta rôzne nesprávne úradné postupy Okresného súdu Michalovce. Rozdielne sú škodové udalosti, z ktorých vyplýva nárok na náhradu škody, rozdielna je aj podstata vzniknutej škody a spôsob jej určenia. Predmet týchto dvoch konaní je celkom odlišný a nepredstavuje prekážku začatého konania. Konajúci súd tak pri vydávaní napadnutého uznesenia konal zjavne arbitrárne a bez dôkladného oboznámenia sa s prejednávanými vecami.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1, 3 O.s.p. a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie uznesenia (§ 219) ani na jeho zmenu (§ 220 O.s.p.), lebo postupom súdu bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom, preto uznesenie podľa § 221 ods.1 písm.f/, ods.2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Právo účastníkov na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a procesnou zárukou spravodlivého rozhodnutia, preto je povinnosťou súdu v každom svojom rozhodnutí (a to aj v rozhodnutí o procesnom nároku) uviesť v súlade s ust. § 167 ods. 2 v spojení s § 157 ods. 2 O.s.p. dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých je rozhodnutie založené, lebo inak účastník objektívne nemá možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia, príp. postupu súdu a efektívne využiť svoje procesné právo na podanie odvolania proti rozhodnutiu, a ani odvolaciemu súdu nie je umožnené posúdiť správnosť postupu súdu prvého stupňa pri vydaní rozhodnutia. Odôvodnenie, ktoré nezodpovedá týmto zákonným a ústavným požiadavkám, má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov a súčasne znamená odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, lebo takým postupom súdu je účastníkovi znemožnená realizácia procesných práv priznaných mu procesným predpisom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. V takom prípade preto prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa konanie zastavil z toho dôvodu, že o tej istej veci už prebieha konanie vedené pod sp.zn. 5C/137/2012, pričom po citácii § 103 a § 83 O.s.p. sa obmedzil len na tvrdenie, že o tej istej veci už prebieha iné konanie.

Takýto záver súdu prvého stupňa bez bližšieho odôvodnenia a posúdenia totožnosti konaní 19C/142/2012 a 5C/137/2012 sa javí ako arbitrárny a zatiaľ predčasný.

Podľa tvrdenia žalobcu dve rôzne žaloby na Okresný súd Michalovce podal z toho dôvodu, že v jednej z nich sa náhrady nemajetkovej ujmy a majetkovej škody domáha s poukazom na nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v tom, že exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva veriteľa na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, kým v druhom konaní nesprávny úradný postup exekučného súdu vidí v tom, že tento mal rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti a túto povinnosť nesplnil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nemožno zistiť, či sa súd prvého stupňa vôbec podrobnejšie zaoberal predmetom oboch konaní a či skúmal, z akých dôvodov a v akej výške je uplatňovaná v tom - ktorom konaní náhrada nemajetkovej ujmy a majetkovej škody.

Prekážka prv začatého konania (litispendencia), ustanovená v § 83 O.s.p. bráni tomu, aby na súde (súdoch) v Slovenskej republike prebiehali dve konania, prípadne viac konaní v tej istej veci. Totožnosť veci je však daná len pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje a identitou účastníkov konania. O prekážku litispendencie nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania a základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený.

Odôvodnenie napadnutého uznesenia nezodpovedá pravidlám uvedeným v § 167 ods.2 a § 157 ods.2 O.s.p. tak, aby bolo preskúmateľné a aby z neho bolo zrejmé, či sa súd prvého stupňa zaoberal totožnosťou predmetu konaní 19C/142/2012 a 5C/137/2012 a základom v nich uplatnených nárokov.

Z uvedených dôvodov muselo byť uznesenie ako predčasné a nepreskúmateľné zrušené a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho povinnosťou opätovne posúdiť, či existuje naozaj prekážka prv začatého konania, po dôkladnom posúdení, či dané veci sú totožné, vrátane skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené práva vyvodzujú a nové rozhodnutie riadne odôvodniť v súlade s § 167 ods.2 a § 157 ods.2 O.s.p. tak, aby bolo preskúmateľné.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods.9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.